

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2019, în cauza penală în privința lui

Petraș Artur Xxxxxx, născut la xxxxxx, originar și domiciliat xxxxxx s. Xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 27.02.2019-28.03.2019
2. *instanța de apel:* 24.04.2019 – 16.05.2019
3. *instanța de recurs:* 12.07.2019-06.11.2019

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari din 28 martie 2019, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Petraș Artur Xxxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, la 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 4 ani, dacă acesta nu va săvârși o nouă infracțiune.

A fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de Curbet Andrei în partea ce ține de încasarea prejudiciului material, fiind încasat din contul lui Petraș Artur în beneficiul lui Curbet Andrei prejudicial material cauzat în sumă de 4 372 lei.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de Curbet Andrei în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral, fiind încasat din contul lui Petraș Artur în beneficiul lui Curbet Andrei prejudicial moral cauzat în sumă de 4 000 lei.

A fost încasat din contul lui Petraș Artur în beneficiul statului suma de 320 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Petraș Artur, la 20.05.2018, aproximativ la ora 14:00, aflându-se în stradă în s. Ustia, r-nul Dubăsari, avînd scopul vătămării intenționate a integrității persoanei, acționînd cu intenție directă, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, admițînd în mod conștient survenirea

acestor urmări, i-a aplicat lui Curbet Andrei Vasile, a.n. xxxxxx, o lovitură cu pumnul în regiunea feței, cauzându-i victimei vătămări corporale.

În urma acțiunilor intenționate a lui Petraș Artur, victima Curbet Andrei a suferit leziuni corporale care au fost produse cu un corp contodont, posibil în timpul și circumstanțele indicate, duc la dereglarea sănătății de lungă durată și se califică conform raportului de expertiză judiciară nr. 2019I6D0012 din 25.01.2019, ca vătămare medie.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Tripac Vasile în numele inculpatului Petraș Artur, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea pedepsei aplicate, pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu indicarea concretă a locului comiterii infracțiunii.

În motivarea apelului a indicat:

- sentința pronunțată de către instanța de fond este incorectă, ori nu corect a fost indicat locul comiterii infracțiunii. Conform rechizitoriului și celor constatate în timpul urmăririi penale și la faza de judecare a cauzei penale, faptele s-au petrecut în satul Xxxxxx raionul Dubăsari, dar nu în satul Ustia cum ar fi indicat în sentință;

- pedeapsa de 6 luni închisoare cu stabilirea termenului de probă pe o perioadă de 4 ani, este prea aspră;

- recunoscând integral vinovăția de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 152 alin. (1) Cod penal, inculpatul Petraș Xxxxxx a declarat personal, prin înscris autentic, că recunoaște în totalitate săvârșirea faptei indicate, în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, adică luând la bază probele administrate la faza de urmărire penală și indicate în rechizitoriu;

- inculpatul Petraș Artur, anterior nu a fost judecat, a conștientizat cele comise, după pronunțarea sentinței a reparat dauna cauzată prin infracțiune stabilită prin sentință, partea vătămată nu are către inculpat pretenții, este o persoană tânără, angajată în câmpul muncii;

- astfel analizând în ansamblu circumstanțele cauzei personalitatea celui vinovat, consideră că pedeapsa penală aplicată de instanța de fond prea aspră, iar pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității ar fi o pedeapsă echitabilă și suficientă în atingerea scopului de reeducare a inculpatului și preîntâmpinării comiterii de noi infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2019, a fost admis apelul declarat, fiind casată integral sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal pornit în privința lui Petraș A. în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a indicat că, prima instanță prin sentința de condamnare, contrar dispozițiilor art. 394 Cod de procedură penală,

nu a stabilit fapta conform învinuirii aduse lui Petraș Artur prin rechizitoriu, făcând în acest sens concluzii contradictorii.

Instanța de apel a stabilit că primă instanță, deși a calificat acțiunile inculpatului Petraș Artur, în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, nu a descris fapta criminală considerată ca fiind dovedită așa cum este descrisă în actul de învinuire, în baza căruia inculpatul a fost condamnat, fapt care denotă încălcarea de către primă instanță a normelor procesual penale la adoptarea și redactarea sentinței.

Instanța de apel a constatat că, Petraș Artur, la 20.05.2018, aproximativ ora 14:00, aflându-se în stradă în s. Xxxxxx, r- nul Dubăsari, avînd scopul vătămării intenționate a integrității persoanei, acționînd cu intenție directă, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, admițînd în mod conștient survenirea acestor urmări, i-a aplicat lui Curbet Andrei Vasile, a.n. xxxxxx, o lovitură cu pumnul în regiunea feței, cauzîndu-i victimei vătămări corporale.

În urma acțiunilor intenționate a lui Petraș Artur, victima Curbet Andrei a suferit leziuni corporale ce se califică conform raportului de expertiză judiciară nr. 2019I6D0012 din 25.01.2019, ca vătămare medie.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, a constatat că inculpatul Petraș Artur a comis infracțiunea imputată lui și că acțiunile inculpatului se încadrează în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative: *vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151 alin. (1) Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.*

Raportînd norma dată la speță, instanța de apel a specificat faptul că, urmărirea penală pe cazul dat a fost pornită în baza plîngerii părții vătămate Curbet Andrei (f.d. 5). Infracțiunea comisă de inculpat este prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal, care potrivit art. 16 alin. (3) Cod penal, se clasifică ca infracțiune mai puțin gravă.

Prin urmare, conform procedurii penale, împăcarea poate interveni, în cazul infracțiunilor prevăzute de art. 276 alin. (1) Cod de procedură penală, oricînd în cursul procesului penal: la urmărirea penală, în instanța de fond, de apel, de recurs - dacă pentru unele infracțiuni nu există calea apelului, dar numai pînă la rămînerea definitivă a hotărârii.

Instanța de apel a reținut că, potrivit procesului verbal de audiere a părții vătămate Turbet Andrei din 16.05.2019, aceasta a declarat în cadrul instanței de apel că s-a împăcat cu inculpatul Petraș Artur. În cadrul ședinței instanței de apel partea vătămată Curbet Andrei și inculpatul Petraș Artur, au înaintat o cerere comună,

contrasemnata de catre avocatul Tripac Vasile, prin care au solicitat incetarea procesului penal pornit in privinta lui Petraş Artur pe motivul împăcării părţilor.

Totodată, a fost depus acordul de împăcare încheiat între partea vătămată Curbet Andrei şi inculpatul Petraş Artur. Partea vătămată în cadrul şedinţei a susţinut acordul de împăcare încheiat cu inculpatul şi a declarat că, nu are pretenţii materiale sau morale faţă de ultimul şi solicită a fi încetat procesul penal în privinţa inculpatului.

În baza prevederilor legale expuse mai sus, instanţa de apel a constatat că acordul de împăcare corespunde normelor legale, a fost susţinut de către părţi în cadrul şedinţei de judecată, iar careva impedimente de a admite acest acord lipsesc, motiv pentru care procesul penal de învinuire a lui Petraş Artur urmează a fi încetat în legătură cu împăcarea părţilor.

6. Decizia instanţei de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea acesteia, cu menţinerea sentinţei.

În motivarea recursului invocă:

- instanţa în mod corect a calificat acţiunile lui Petraş A. în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, însă instanţa în mod incorect a aplicat prevederile art. 109 Cod penal, fără a ţine cont atât de norma materială cât şi procesuală ce vizează acest aspect;

- potrivit alin. (2) art. 109 Cod penal, împăcarea este personală şi produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale şi pînă la retragerea completului de judecată pentru deliberare;

- legislatorul prin reglementarea în art. 109 Cod penal a momentului pînă cînd poate avea loc împăcarea părţilor, consideră că legiuitorul a avut în vedere ca moment final, este atunci cînd cauza se judecă de către instanţa de fond, cînd completul s-a retras pentru deliberare cu adoptarea sentinţei respective;

- pînă la acest moment părţile se pot împăca în cazul infracţiunilor prevăzute de alin. (1) art. 109 Cod penal, cu excepţia celor prevăzute de alin. (1) art. 276 Cod de procedură penală;

- imposibilitatea de a admite împăcarea părţilor la următoarele căi a procesului penal, cai ordinare de atac - Apelul şi Recursul, rezultă din prevederile art. 230 Cod de procedură penală, care stipulează în alin. (2) că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen;

- fazele următoare a judecării cauzei sînt căi de verificare a temeiniciei şi legalităţii hotărîrii judecătoreşti, inclusiv şi în partea aplicării procedurii împăcării părţilor, potrivit legii materiale şi procesual penale. Pe caz, partea vătămată a solicitat încetarea procesului penal anume pe motivul împăcării cu inculpatul Petraş Artur. Inculpatul Petraş A. a solicitat încetarea procesului penal în temeiul art. 109 Cod penal, adică la împăcarea părţilor;

- pe caz, s-a constatat că la examinarea cauzei penale în instanţa de fond o asemenea cerere şi o asemenea solicitare nu a fost înaintată de părţi şi deci instanţa

de fond nu a supus examinării soluția de încetare a procesului penal în temeiul art. 109 Cod penal, pe motivul lipsei acestei solicitări;

- instanța de apel nu era în drept să aplice prevederile art. 109 Cod penal la examinarea cauzei penale în instanța de apel, or instanța pe caz a confundat noțiunile și procedura prevăzută de art. 276 Cod de procedură penală și cea prevăzută de art. 109 Cod penal;

- însăși cererea în modul în care a fost formulată de către părți conține solicitarea a fi încetat procesul penal anume la împăcarea părților și anume în temeiul art. 109 Cod penal și nu conține o careva solicitare de retragere a plîngerii părții vătămate în contextul art. 276 Cod de procedură penală.

În drept, procurorul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, avocatul Tripac V. în numele inculpatului a depus referință privind opinia asupra recursului declarat solicitând respingerea acestuia. Instanța de apel corect și întemeiat a încetat procesul penal pornit în privința lui Petraș A. în baza art. 152 alin. (1) Cod penal. Consideră corecte argumentele invocate de instanța de apel privind aplicarea legii de încetare a procesului penal ca rezultat al împăcării părților până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În continuare, Colegiul penal relevă că, potrivit textului recursului declarat, titularul acestuia invocă de drept temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală și anume că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivaarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel din motiv că în mod greșit au fost aplicate prevederile art. 109 Cod penal.

Analizând textul deciziei atacate, Colegiul constată că, temeiurile invocate de către recurent, prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8)

Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel declarată, hotărârea cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată, inclusiv și asupra chestiunii invocate de procuror și menționată mai sus. Din textul deciziei recurate se atestă, că instanța de apel, a statuat că acordul de împăcare corespunde normelor legale, a fost susținut de către părți în cadrul ședinței de judecată, iar careva impedimente de a admite acest acord lipsesc, motiv pentru care procesul penal de învinuire a lui Petraș A., urmează a fi încetat în legătură cu împăcarea părților.

Instanța de recurs consideră că, de fapt prin argumentele invocate sub aspectul temeiurilor pentru recurs prevăzute la pct. 6), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, recurentul își exprimă dezacordul cu faptul că instanța de apel nu era în drept să aplice prevederile art. 109 Cod penal, la examinarea cauzei penale în instanța de apel, deoarece instanța a confundat noțiunile și procedura prevăzută de art. 276 Cod de procedură penală și cea prevăzută de art. 109 Cod penal.

Astfel, Colegiul penal reține că instanța de apel just a constatat că urmărirea penală pe cazul dat a fost pornită în baza plângerii părții vătămate Curbet Andrei (f.d. 5), iar infracțiunea comisă de inculpat este prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal, care potrivit art. 16 alin. (3) Cod penal, se clasifică ca infracțiune mai puțin gravă.

În conformitate cu prevederile art. 276 alin. (1) Cod de procedură penală, urmărirea penală se pornește numai în baza plîngerii prealabile a victimei în cazul infracțiunilor prevăzute în articolele: 152 alin. (1), 153, 155, 157, 161, 173, 177, 179 alin.(1) și (2), 193, 194, 197 alin.(1), 198 alin.(1), 200, 202, 203, 204 alin.(1), 2461, 274 din Codul penal, precum și al furtului avutului proprietarului săvârșit de minor, de soț, rude, în paguba tutorelui, ori de persoana care locuiește împreună cu victima sau este găzduită de aceasta. La împăcarea părții vătămate cu bănuitul, învinuitul, inculpatul în cazurile menționate în prezentul alineat, urmărirea penală încetează. Procedura în astfel de procese este generală.

Totodată alin. (5) al aceluiași articol, prevede că la împăcarea părții vătămate cu bănuitul, învinuitul, inculpatul în cazurile menționate la alin.(1), urmărirea penală încetează. Împăcarea este personală și produce efect doar dacă intervine pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii judecătorești.

Astfel, prevederile art. 341 Cod de procedură penală, stabilesc felurile hotărîrilor instanței de judecată: (1) Instanța de judecată, la înfăptuirea justiției în cauzele penale, adoptă sentințe, decizii, hotărîri și încheieri. (3) Hotărîrea prin care instanța se pronunță asupra apelului, recursului, recursului în anulare, precum și hotărîrea pronunțată de instanța de apel și de recurs la rejudecarea cauzei, se numesc decizii.

În conformitate cu prevederile art. 466 alin. (3) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel rămîn definitive la data pronunțării deciziei în apel.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal atestă că prin sintagma “pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii judecătorești” legislatorul și-a spus cu claritate voința

pînă cînd poate interveni împăcarea părților în privința infracțiunilor prevăzute de alin. (1) art. 276 CPP.

Așa dar, conform procedurii penale, împăcarea poate interveni, în cazul infracțiunilor prevăzute de art. 276 alin. (1) CPP, oricînd în cursul procesului penal: la urmărirea penală, în instanța de fond, de apel, de recurs - dacă pentru unele infracțiuni nu există calea apelului, dar numai pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii, din care considerent instanța de recurs respinge critica recurentului precum că momentul final de împăcare a părților, este atunci cînd cauza se judecă de către instanța de fond, cînd completul s-a retras pentru deliberare cu adoptarea sentinței respective, or Colegiul penal atestă că, la caz au fost aplicate prevederile art. 276 Cod de procedură penală, dar nu art. 109 Cod penal.

Astfel, instanța de apel corect a constatat că potrivit procesului verbal de audiere a părții vătămate Turbet Andrei din 16.05.2019, aceasta a declarat în cadrul instanței de apel că s-a împăcat cu inculpatul Petraș Artur. În cadrul ședinței instanței de apel partea vătămată Curbet Andrei și inculpatul Petraș Artur, au înaintat o cerere comună, contrasemnată de către avocatul Tripac Vasile prin care au solicitat încetarea procesului penal, pornit în privința lui Petraș Artur pe motivul împăcării părților.

Totodată, a fost depus acordul de împăcare încheiat între partea vătămată Curbet Andrei și inculpatul Petraș Artur. Partea vătămată în cadrul ședinței a susținut acordul de împăcare încheiat cu inculpatul și a declarat că nu are pretenții materiale sau morale față de ultimul și solicită a fi încetat procesul penal în privința inculpatului.

În baza prevederilor legale expuse mai sus, instanța de recurs stabilește că instanța de apel corect a constatat că acordul de împăcare corespunde normelor legale, a fost susținut de către părți în cadrul ședinței de judecată, iar careva impedimente de a admite acest acord lipsesc, motiv pentru care procesul penal de învinuire a lui Petraș Artur a fost încetat în legătură cu împăcarea părților.

Cât privește argumentul procurorului, precum că instanța de apel nu era în drept să aplice prevederile art. 109 Cod penal la examinarea cauzei penale în instanța de apel, or instanța pe caz a confundat noțiunile și procedura prevăzută de art. 276 Cod de procedură penală și cea prevăzută de art. 109 Cod penal, Colegiul penal atestă că, instanța de apel a făcut doar trimitere și la prevederile art. 109 Cod penal, însă la caz au fost aplicate prevederile art. 276 alin. (5) Cod de procedură penală, fiind încetat procesul penal, în urma împăcării părții vătămate cu inculpatul, pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii judecătorești, deoarece la caz, urmărirea penală a fost pornită în baza plîngerii victimei.

Reieșind din circumstanțele expuse, Colegiul penal constată că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, argumentînd pe deplin motivele pentru care a admis apelul avocatului Tripac V. în numele inculpatului, fiind casată integral sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru

prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal pornit în privința lui Petraș A. în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, în legătură cu împăcarea părților, urmare a circumstanțelor expuse mai sus.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 6), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deci, nu persistă temei de casare a soluției adoptate de instanța de apel, din care considerent se dispune inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe **Petraș Artur Xxxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 28 noiembrie 2019.

Președinte

Timofti Vadimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Țurcan Anatolie